



VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8624. szám
8 oldal 30 bani
Csütörtök
1972.
december 14

A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére



Teljesítette árutermelési tervét a helyiipar

A helyiipar Arad megyei igazgatóságához tartozó vállalatokban teljesítették az árutermelés erre az esztendőre tervezett értékét. Év végéig 24 millió lejjel haladtak majd túl ezt a mutatót, ami eredeti vállalatuk kétszeresét teszi ki. Ennek keretében a bűtörök értéke 5 millió, a betonépítő-elemek volumene 500 köbméter, a kő- és kavics volumene 15 000 tonna, az édesipari termékek 20 tonna, a keksz 10 tonna lesz. Tervez felül gyártanak még 20 000 darab esernyőt, 1,2 millió lej értékű porfesteket, 1 millió lej értékű vesszőből fonott terméket és a köztársasági érdekelttségű vállalatokkal való együttműködés keretében 3 millió lej értékű alkatermék. Az igazgatósághoz tartozó vállalatok a hónap közepéig minden mutatót teljesítik majd évi tervelőirányzataikat.

a fogyasztási szövetkezetek megyei gazdasági vállalata

A fogyasztási szövetkezetek a kereskedelem mellett, számottevő ipari tevékenységet is kifejtenek megyénkben. Sokakat meggyőztek erről a szövetkezetek dolgozói, amikor a napokban jelentették, hogy az ipari és szolgáltatási tevékenységben teljesítették egész évi árutermelési tervüket. Év végéig 5 millió lej értékű árut termelnek majd tervén felül. A szocialista versenyben olyan részlegek tűntek ki, mint a siriai kesztyű- és cipőgyártó, a szemlaci műbőr-feldolgozó, a nagylaki bűtorgyártó, a sebesi és a butyini szűcs részleg.

A fogyasztási szövetkezetek ipari termékei rendkívül keresettek. Az 5 milliós többlet tehát nemcsak a vállalatnak, hanem a vásárlóknak is jól jön.

Lapunk V. oldalán

Tisztelet tábla

Munkásnyelven: a
politikai vezető
hivatásáról



A Szerszámgépgyár általános szerezőcsarnokában is lendületesen készülnek a Köztársaság évfordulójának méltó köszöntésére.

(CANCIU MARCEL felvétele)

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban

az ötéves terv határidő előtti
teljesítéséért

A román személygépkocsi a hírnév szárnyán

A Balkán-rallyt legutóbb hazánkban bonyolították le, európai viszonylatban is igen nehéz terepen. A verseny történetében most fordult elő a legtöbb műszaki hiba. A rajthoz állt 21 BMW 2002 TI, Porsche 911 S, Fiat 123 S, Ford Escort 1300, Mura 124, Renault Alpine 1600 és más, a gyárakból alig kikerült és különlegesen előkészített gépkocsi közül mindössze kilenc futott be a brassói élvonalba.

Az utolsó versenyszakasz a román versenyzők (az első hat helyezett) és a Dacia 1300 ragyogó győzelmével ért véget. A Dacia személygépkocsi bebizonyította, hogy tökéletesen versenyképes neves gépkocsimárkakkal szemben. Az esemény nagy szenzációt keltett a külföldi szakemberek és újságírók körében, akiknek egyébként azt is meg kellett állapítaniuk, hogy a hallatlanul nehéz terepet a Danubiana román gumibroncs bírta ki egyedül.

Néhány külföldi versenyző számára egyszerűen bihetetlennek tűnt a Dacia 1300 példátlan teljesítménye. Tiltakozott is a zsűrinél, hangoztatva, hogy a gépkocsinak nem lehet szokásos motorja. Az egyik Porsche 911 S gépkocsi vezetője azt is feltételezte, hogy a román autók különleges üzemanyagot használtak, mert verseny közben az egyik Dacia meletorként száguldott el mellette, noha az ő sebességmérője több mint 130 kilométert mutatott.

Az egész verseny egyik legsokatmondóbb pillanata a Dacia 1300-as gépek ellenőrzése volt, amit nemzetközi sportbírók és nagy nyilvánosság előtt hajtottak végre. A későbbi sajtóértekezleten a Renault üzem-műszaki igazgatója, számos külföldi újságíró és versenyző melegen gratulált a pitești-i személygépkocsi-gyár munkaközösségének és pilótáinak a kiváló teljesítményéhez.

Vajon merő véletlenről van szó? Emilian Popescu mérnök, a pitești-i gyár pilótáinak műszaki vezetője elmondotta, hogy a rallyn szokásos szériakocsik vettek részt, csupán a műszaki és védőfelszerelésük készült erre az alkalomra az üzem szakembereinek saját tervai alapján. A versenyről visszatérő kocsikat egyébként beható vizsgálat alá veszik, hogy a további sorozatokat megfelelőképpen tökéletesíthessék. Az UAP egyébként az évek során számos műszaki tökéletesítést hajtott végre. A Dacia 1300 tehát megérdemelt hírnévre lett szert a már évek óta világviszonylatban is a legjobb gépkocsik közé tartozó ARO M-461 és ARO M-240 terepjáró mellett. Az utóbbiak egyébként több belgiumi, finnországi, nyugat-németországi, franciaországi, hollandiai és más megbízhatósági autóversenyeken kerültek ki győztesként. Az ARO volt az egyetlen gépkocsi, amely átszelte Afrikát az Egyenlítő mentén, dzsungelben, sivatagban és mocsarak között, úttalan utakon. Az ARO volt az egyetlen terepjáró az idén, amely az autómárkák bajnországi versenyén kivontatta a mocsaras terepen megfenaklott Volkswagen, Citroen, Land Rover és Ford terepjárókat.

A sorozatban gyártott román gépkocsit tehát — több ezer kutató, tervező, mérnök, technikus és munkás kollektív munkájának gyümölcse — szárnyra kapta a hírnév. A Dacia és az ARO személygépkocsi, a Bucuregi, Carpați és Roman tehergépkocsi, a TV társasgépkocsi és célgépkocsi a különböző nemzetközi vásárokon nagy sikert arattak és Romániát a hagyományos gépkocsiiparral rendelkező országok sorába emelték.

GH. BRĂTESCU

(Folytatása a VII. oldalon)

Kitüntetések nyújtottak át az Államtanácsnál

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsánál szerda délután ünnepélyes külsőségek között átnyújtották Románia Szocialista Köztársaság különböző érdemrendjeit és érdemérméit a bucaresti Testnevelési és Sportfőiskola egyes tanárainak és alkalmazottainak kivételes munkaérméikért, a Testnevelési és Sportfőiskola megalakulásának 50. évfordulója alkalmából.

A kitüntetések Emil Bodnara elvtárs, az Államtanács alelnöke nyújtotta át.

Az ünnepségen részt vett Constantin Stătescu, az Államtanács titkára, Traian Pop helyettes nevelés- és oktatásügyi miniszter.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács, személyesen Nicolae Ceaușescu elvtárs nevében Emil Bodnara elvtárs gratulált a kontinens egyik legrégebbi intézete munkaközösségének, hangsúlyozva, hogy a párt- és államvezetőség milyen nagyra értékeli a felsőoktatási létesítményt, amely társadalmi jellegénél fogva rendkívül értékes szerepet tölt be, majd további sikereket kívánt.

A kitüntettek nevében Leon Teodorescu egyetemi tanár, a főiskola rektora mondott köszönő szavakat.

Ugyancsak szerdán, átnyújtották a Románia Szocialista Köztársaság Csillaga érdemrend I. fokozatát Eugen Bădăru professzor, akadémikusnak, hosszas és gyümölcsöző tudományos és didaktikai tevékenységéért, 85. életévének betöltése alkalmából.

(Agerpres)

Az Államtanács törvényerejű rendelete

Az Államtanács törvényerejű rendeletet fogadott el Románia Szocialista Köztársaság csatlakozásáról a Nemzetközi Valuta Alaphoz, valamint a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bankhoz, az ENSZ Washingtonban székelő, szakosított intézményeihez.

A municipiumi néptanács ülészaka

Tegnap délután, a Megyei Szaktanács dísztermében megtartotta XVII. rendes ülészaka az Arad municipiumi néptanács. Az ülészak munkálatain a képviselőkön kívül részt vettek egyes vállalatok és intézmények igazgatói, párt- és állami aktivisták, újságírók.

Az első napirendi pont keretében David Cornel elvtárs, a municipiumi néptanács alelnöke előterjesztette az Arad municipiumi néptanács végrehajtó bizottságának beszámolóját Arad területének szisztematizálásáról és a municipium gazdasági-társadalmi fejlődéséről, majd az elhangzott vita után a képviselők elfogadták a szisztematizálási tervet.

A második napirendi pont keretében Neamtu Nicolae képviselő az 1973. évi hazatias verseny akciótervét ismertette, melyet a képviselők szintén elfogadtak.

Ezután az ülészak szervezési kérdésekre tért át.

A képviselők felmentették tisztségéből Ioan Gornic elvtársat, a municipiumi néptanács végrehajtó bizottsága első al-elnöki tisztségébe Ioan Jivan elvtársat választották meg.

Az ülészak munkálataira visszatérünk.

Lapunk tartalmából:

A törvény és az
elővigyázatlan vadász

(II. oldal)

Jó tulajdonos, jó gazda,
jó termelő

(III. oldal)

Szurkolói jegyzetsorok

A történet egy ki-tudja-milyen életpályára készülő gyermek — valószínűleg — szombat délutáni focimeccsén kezdődhet. Egy bácsi (talán egykori sztár) közeledik hozzá: „Labdarúgó lesz belőled, holnap legyél itt és itt”. A kislány ébren álmodik. A látomás: piros-fehér mezben egymás után rúgja a gólokat, a közönség tombol, a mérkőzés után százával várják a kijáratnál, ő meg elegánsan a vállán mellé ül, s az oldalán a gyönyörű kislánnyal elhajt...

Már ez az első kecsegtető álom is végzetes lehet: a gyermek lemond köznapai terveiről, elhanyagolja tanulmányait. Ha nem bizonyul eléggé tehetségesnek, vagy felfedezője eltávozik a klubtól, esetleg a csapat kiesik, feloszlik, vagy ő súlyosan megsérül, élete megfenekezik. Legjobb esetben egy, a városi bajnokságban szereplő csapat játékos, a munkahelyén alapos szakképzettség nélküli alkalmazott lesz.

Ha történetünk nem marad abba az első fejezetnél, s a bácsi jóslása beigazsárolódik vagyis a fiú „berohban” az első csapatba, újjabb veszedelmek várnak rá. A 19–20 éves gyermekember egy sorban találja magát eddigi példaképeivel, úgy érzi, már nincs miért harcolnia. Tehetsége folytán, gondolja, hamar felkerül a csúcsra, további erőfeszítés — felesleges. Ismerek egy nagyon tehetséges aradi labdarúgót, talán a legtechnikásabb játékos csapatának, aki, sajnos megrekedt ezen a szinten: játéka közben elhalványult, s ma messze van attól, amit vártunk tőle, és amit hisz önmagáról.

Az erős jellemű fiatal nem törpán meg, ha álma beteljesül, további célokat tűz maga elé: válogatott szeretne lenni, csapata legjobbjá, esetleg egy még jobb csapatba akar kerülni (de ezt nem tartom dicséretesnek).

Most a Szirének szigete előtt

kell elhajózni: napjainkban a filmsztár, a színész, a televízióbe-mondó mellett a labdarúgó is a figyelem központjában áll. Minden mozdulatát „rokonszenven” kísérik, hamar felkerül a képsapok borítólapjára, sok csinos lányt vonz a siker, a reflektorfény, és hősrünkben még nem halványult el a gyermekkori álom. Ha azonban nem tudja vállalni az élsportoló-

hát segíthetnénk életük egyes szakaszaiban.

Sokszor tapsoljuk meg a játékosokat. Ünnepeknél Odüsszeusz azonban csak utazása végén lehet, ha már fizikai és lelki adottságai révén legyőzte az összes megpróbáltatásokat.

Ünnepejük hát többek között Leretert, Andrei Rădulescut, Luca és Ciosescu doktorokat, az aradi Juhász István szakmunkást, az igazgató Boşneacot.

FARKAS LÁSZLÓ

Modern Odüsszeia

ra kötelező lemondást — partra lép —, eltűnik a pályáról.

Ha minden jól megy, az árbóc-hoz önmagát az ésszerűség köte-lével odakötöztött hősrünk foly-tathatja útját.

Az utolsó vihar pályafutása vége felé vár rá. Az évek múlása a fuvalatból szelet, orkánt kavár. Csak egy szakma alapos tudása teheli partra a hajóját, mert arra gondolnia kell, míg rúgja a labdát, hogy az aktív szereplésük befejezése után csak nagyon kevesen maradhatnak a szeszélyes királynő udvarában. A csillogó játékos, a zseni, nem mindig lesz jó edző vagy kitűnő vezető.

Harmincvalamennyi évesen, amikor a mindennapi emberek még csak a szakmai kiteljesedés delén vannak, a labdarúgó már befejezte alapvető tevékenységét, s ha nincs kitanult szakmája, előny-telen helyzetbe kerülhet. I-lyenkor van szüksége (és a szocialista társadalomban meg is kaphatja) a segítségre. Ha nem fogadja el, ha nem találja meg a helyét a termelő munkában, hajóját vihar fenyegetheti.

Modern Odüsszeia ez, amiben mi is szerepet kapunk, mi, szurkolók, mindannyian, akik személyesen ismerjük kedvenceinket, náluk tapasztaltabbak vagyunk, te-

Röviden

MADRID. — Három fordulóval a Palma de Mallorca-i nemzetközi sakkverseny befejezése előtt Florin Gheorghiu román nagymester 7,5 ponttal a harmadik helyen van. A táblázaton a szovjet Korcsnoj vezet 8 ponttal (1), következik a svéd Andersson ugyan-csak 8 ponttal.

A 12. fordulóban Smejkal vereséget szenvedett Anderssontól, a Korcsnoj-Bellon játszma függőben maradt. Florin Gheorghiu döntetlenre játszott a spanyol Pomarral, Ljubojevics Ivkovval és Robatsch Bilekkel.

★

PÁRIZS. — A női kosárlabda csapatok Kupagyőztesek Kupájában a Budapesti MTK idegen pályán 67:45 arányban legyőzte a Lille-i ASE-t.

A magyar játékosok ezzel bejutottak a negyeddöntőbe.

★

PÁRIZS. — Amiens-ben Franciaország jégkorong-válogatottja barátságos mérkőzésen 3:3 arányú döntetlenre játszott Lengyelország csapatával. Gólszerzők: Bibier (2), Lang, illetve Malicki (2) és Wrobel.

★

BELGRÁD. — A függőjátszmákkal folytatódott Vrnjacka Banja-



Egy egész világot talál 440 oldalon, a Scinteia 1973-as Almanachjában.

Onisie optimista

Tegnap délelőtt — szokásához híven, ha Aradon játszik csapata — ismét ellátogatott szerkesztőségünkbe Onisie Stefan, aki valamikor az AMTE játékosa volt, utána pedig a Zsil-völgyében és a fénykorát élő CCA-ban jeleskedett, most pedig a Kolozsvári Universitatea edzője.

Arra a kérdésünkre, hogy mi lesz a ma délutáni UTA — Universitatea mérkőzés eredménye, és hogy egyáltalán szoros harcra van-e kilátás, vagy sem, az egyetemista csapat mestere, akit az aradiak valamikor Pityunak szólítottak, a következőket válaszolt:

— En optimista vagyok, szoros küzdelemre számítok. Igaz, mi az idén nem szerepeztünk valami eredményesen, de az UTA sem nagyon remekelt ezen az őszön. Nálunk mindenki egészséges, a legjobb felállításunkban fogunk pályára lépni. Taktikai meglepetést őrzünk a tarsolyunkban, amit — ugye, nem haragszol, ha nem áru-lom el? — az UTA ellen próbálunk ki. Érdekes és izgalmas harcra van kilátás!

A találkozót 14.00 órakor kezdődik.

Az emberiség történetében a lőfegyverek felfedezése és használata már nem egy tragédiát okozott, kezdve a véletlen balesetektől, egészen a háborús emberirtásig. Mégis azt sem hallgathatjuk el, hogy a lőfegyverek az ember nemesszórakozásából is részt kérnek, amint azt olyan szemléletesen írta meg Alexandru Odobescu Pseudokinetikos című bűbájos könyvében, sokoldalúan ábrázolva az ember ősi szenvedélyének, a vadászatnak a szépségeit.

A vadászat egyidős az emberrel és a régmúlt kódokba vesző időkben a legfontosabb eszköze volt az élelemszerzésnek. A történelem során lényege és rendeltetése természetesen megváltozott. Napjainkban kellemes és egészséges kikapcsolódást jelent és ugyanakkor hozzájárul az ember és a környezet (értve ezalatt a vadon élő állatokat) ökológiai egyensúlyának fenntartásához.

Mint minden más emberi tevékenységnek, ennek is megvannak a maga törvényei és szabályai, amelyeket tiszteltetben kell tartani. Természetesen ugyanez vonatkozik a fegyverek használati módjára, illetve megőrzésére is. A lőfegyverekre — akár védelmi, őrségi vagy rendfenntartó célokra, akár sport- vagy vadászati rendeltetéssel használják őket — törvényes rendelkezések vonatkoznak, melyek szigorú tiszteletben tartása mindenképpen az állampolgárok érdekeit szolgálja. Éppen ezért a törvények ismerete és tiszteletben tartása elengedhetetlen követelmény minden lőfegyvertulajdonossal szemben.

A fegyverek és löszerek birtoklását, viselését és használatát országunkban a 367/1971. számú Törvényrejtő Rendelet, valamint az 1369/1971. számú MTH szabályozza. Az ezekben megszabott intézkedések teljes összhangban állnak a szocialista törvényesség követelményeivel, és meghatározzák minden — jogi és fizikai — személy jogait és kötelezettségeit. A jogokra vonatkozólag megemlíthetjük a lőfegyvertartási, viselési, felhasználási, il-

letve karbantartási és javítási jogot. E jogok gyakorlását a szükségesség és a hasznosság mértékében biztosítják.

Minden joggal azonban együtt járnak a kötelezettségek is. Ezek fényében vizsgálunk meg az alábbiakban néhány esetet, melyekből világosan kitűnik, milyen felelősséggel jár a lőfegyver birtoklása. E kötelezettségek elsősorban a fegyverek megőrzésére, biztonságos használatára és elidegenítésére vonatkoznak. Ugyanílyan

fontos az is, hogy azonnal jelentse a milícia szerveinek a lőfegyverek elvesztését vagy megtalálását, illetve az olyan eseteket, amelyek ellentmondanak a törvénynek. A 367/1971. számú Dekrétum 43. és 56. paragrafusa, illetve az 1369/1971. számú MTH 37. és 39. paragrafusa fogalmazza meg a legfontosabb kötelezettségeket. Ezek tiszteletben tartása biztosítja szocialista államunk, az állampolgárok személyes érdekeinek és életének védelmét.

Állítjuk, hogy a lőfegyverek tulajdonosainak döntő többsége tiszteletben tartja a törvényes rendelkezéseket és lelkiismeretesen eleget tesz az ebből a minőségéből folyó kötelezettségeknek. Sajnos azonban előfordulnak még kivételek is, és hangsúlyoznunk kell, hogy ezek legtöbb- ször súlyos, nem egyszer tragikus következményekkel járhatnak. A fenti állítás megerősítésére néhány példát sorolunk fel.

1969-ben Petru Belean repszegi lakos töltött vadászfegyverét nem tartotta zá-

lalett és így 11 éves unokája, Ionica Poianaru hozzáférhetett és játszani kezdett vele. A játék eredménye: súlyosan megsebesítette Florica Duma 13 éves kislányt.

Ezt az esetet egyszerűen hanyagságnak, gondatlanságnak, vagy felelőtlenységnek minősíteni túl kevés lenne, tekintettel a véres epizódsra.

A gurahonci Petru Codreanu sem törődött vadászfegyverének kellő megőrzésével. Unokája, a csermői Petru Blaj, egy

kalandos szellemű fiatalember, az aradi Nemes Lászlóval együtt ellopta a vadászfegyvert, és ezzel halálosan megsebesítette az Avram Iancu-i Traian Petcat. Mind ezt meg lehetett volna előzni, ha a fegyver tulajdonosa gondoskodik arról, hogy a fegyver ne kerülhessen rossz kezbe.

A 367/1971. számú Dekrétum leszögezi: „Tilos fegyverek és löszerek kölcsönadása vagy elidegenítése olyan személyeknek, akik nem rendelkeznek fegyverviselési engedéllyel”. Ennek ellenére a Zăbrani község Neudorf falujában lakó Vasile Anghel kölcsönadta vadászfegyverét Gheorghe Ardeleanak, aki 1971. december 31-én vadász közben meglőtte Ioan Purlea állampolgárt.

Egy ellenőrzés alkalmával kint, hogy a mustesti-l Ioan Todea két vadászfegyvert tartott a matracra alatt, egy be nem zárt szobában, a Brazi községhez tartozó Iacobeni falusi Ilie Demia pedig le nem lakatolt nyári konyhában „örizte” vadászfegyverét.

Az említett esetek megsértik az 1369/1971. számú MTH 19. paragrafusának előírásait, melyek kimondják: „A fegyverviselési engedéllyel rendelkezők kötelesek megőrizni a szükséges intézkedéseket a birtokukban lévő fegyverek és löszerek biztonságáért és nem megengedni, hogy ezekhez a fegyver- és löszerviselési engedéllyel nem rendelkező személyek juthassanak”.

Egyes állampolgárok nem tartják tiszteletben az 1369/1971. számú MTH 37. paragrafusának előírásait, melyek megszabják, hogy jelenteni kell a milícia szerveknél a fegyverviselési engedély elvesztését, ellopását vagy megsemmisülését. Így a craiovi Cățuna Simion még egy év után sem jelentette be fegyverviselési engedélyének elvesztését.

Hanyagságot tanúsítottak a vadászfegyverek megőrzésénél Dumitru Degeratul aradi és Gheorghe Morar zăbrani vadászok, akik elvesztették fegyverüket és a mai napig sem találták meg.

A 367/1971. számú Dekrétum 56. szakasza megszabja, hogy minden személy, aki fegyvert, löszert vagy robbanóanyagot talál, köteles ezt azonnal jelenteni a legközelebbi milícia-szervnél. Ez olyan hazafi-as kötelesség, mely minden állampolgárra vonatkozik, tekintet nélkül arra, hogy vadász-e, illetve van-e fegyvertartási engedélye.

Ugy véljük, a fenti esetek elegendőek ahhoz, hogy világosan tükrözzék: milyen nagy felelősség hárul a vadászfegyverek tulajdonosaira. Véggövekeztetésként ismét hangsúlyozni szeretném, hogy a törvények tiszteletben tartása, a kötelezettségek teljesítése olyan cselekmények, melyek megelőzéséhez vezet, melyek következményei kiszámíthatatlanok.

A vadászoknak pedig sok sikert kívánok, de a megfelelő figyelemmel és a törvény tiszteletben tartásával.

ION MIHAILA ezredes, a megyei milícia főnöke

A törvény és az elővigyázatlan vadász

Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő



— Jó volt a termés?
— Jó, sok kukoricánk lett.
— Az év folyamán mivel nem voltak megelégedve, mire panaszkodnak?
— A hagymára.
— Mi van vele?
— Most már semmi, egy része megrohadt.
— Miért nem szállították el?
— Azt mi nem tudjuk.
Eisele Walter mérnök valóban hamar bekapta az ebédet.

helyzet, hogy nem mindenki dolgozott teljes mértékben. Például vegyünk két szomszédot. Míg az egyik dupla termést takarított be, a másik annak a felét sem érte el.

— Jelen pillanatban mire összpontosítják figyelmüket, mert hallom, a kukoricát szombaton letörték.

— Szárat szállítunk, munkafrontot biztosítunk a traktoroknak. Jelenleg ez a legnagyobb feladat. Január elsejére szeretnénk túl lenni az őszi szántáson is.

szautasította s ez így ment négyszer-öt-ször.

— Hallottam, hogy még mindig van hagymájuk, s már romlik.

— Nem, nekünk már nincs hagymánk. Ami itt van, az a gyümölcs- és zöldségértékesítő vállalaté. Az övéké, csinálja vele, amit akarnak.

Nem a szövetkezeté, de az embereknek fáj, hiszen munkájuk gyümölcse.

Kimegyünk a hagymához.

Nyitott szin, pár ezer láda hagyma. Egy része már romlik. Az első fagyhullám után bizonyára el lehet dobni az egészet.

— Ezt a szin-t az idén építettük műtrágyának. Lebetonoztuk, hogy minden márciusra vigyázzunk. De a gyümölcs- és zöldségértékesítő vállalat bepakolta a hagymáját, a mi műtrágyánk meg a szabad ég alatt áll.

Szuperfoszfát és nitrogén műtrágya. Nyolcszázokban, amelyekből még nem folyt ki. Mert már több zsák kiszakadt, s az istállóknál járó gépkocsik, fogatok beletaposnak a sárba. Elszorított látvány! Drága műtrágya vesz kárba, az utat „hizlalja”, ahelyett, hogy a növényeknek és a gazdaságnak hajlana hasznát.

Igaz, hogy nincs hova berakni a műtrágyát. De ez nem ok arra, hogy sorsára, s főleg az időjárás viszontagságaira bizzák. Betakaríthatók volna, ami pedig kifolyt, azt fel kellene szedni.

— Azt mondják az emberek, hogy keveset fizetnek.

— Eddig nem tudunk többet adni, mert sok pénzünk van kint. Még nem minden vállalat fizette ki a terményt.

Ha jobban gazdálkodnak, jobban vigyáznak a közvagyonra, akkor többet oszthatnak. Azt mondták az emberek, hogy a vezetőségnek kellene jobban dolgoznia. Csak a vezetőségnek? Annak is, de az a pár ember nem tud mindent egyedül csinálni. Magának a tagságnak kell jobban dolgoznia. Például a jó gazda nem hagyja a kukoricatörést december közepére. Ha valamennyien idejében megfogják a dolog végét, akkor a pénztárca is vastagabb lesz.

Vasárnapi pillanatkép, keddi adalékkal

Egyik ismerősöm azzal dicsekedett, hogy vasárnap elvetett két ágyás sárgarépát és egy ágyás hagymát.

Tellette is, hiszen olyan idő volt vasárnap, amilyenél jobbat decemberben kívánni sem lehet.

Vasárnap Sinleanton.

Felbuzdulva ismerősöm dicsekvésén, ellátogattam Sinleanta, azzal a gondolatokkal és meggyőződéssel, hogy ott is dolgoznak.

A gépesítő alegység ajtaján lakat lógott. Minden traktor a helyén, sehol egy lélek, semmi mozgás.

A szövetkezet központjában csak a szolgálatos őr nézte a televíziót.

A székhez több méterre az árok szélén nagy garmada répaszelet. Csak úgy az árok szélére rakták a földre. Arra gondoltam, még szerencse, hogy nem esik az eső, mert máskülönben elvinné a víz.

Keddi adalék.

Az elől érdeklődöm, hogy teljesített-e Sinleanton a teljesítési tervet.

Nem, s nem is teljesítik.

— Takarmányhiány miatt? — kérdezem az elnököt.

— Nem, takarmányunk van bőven.

— Ezért pazarolják a répaszeletet is?

— Most készül a tároló. A többi majd oda rakjuk. Azok pedig, akik itt az út szélén rakták le a szeletet, megkapják büntetésüket... Nem megy az sem kárba. Még van egy kis takarmányrépánk s aztán ezt a szeletet elvetjük fel.

Nem tudom, milyen étvágygal fogyasztják majd az állatok a szárral kevert és talán addig meglagított répaszeletet. En sem ennék mindennap kocsnyát. De mivel az állatok nem tudnak panaszkodni, nekik is meg van a mód szerűk, amivel bosszút állnak... Nem adnak tejet.

Ebéd közben

— A feleségem is mondta, hogy ne rohanjak úgy, hiszen az újságírók is emberek, meg hogy már csak aludni járok haza.

Az irodában beszélgetünk.

— Nem faggatom az állattenyésztésről...

— Hü, ez jó — vág szavamba.

— Miért, olyan rosszul állnak?

— Nem, csak tudja, az a helyzet, hogy mivel vége a kampánynak, szinte naponta az állattenyésztés helyzetéről kérdeznak.

Számokat jegyzek.

Hektáronként 5200—5300 kg szemeskukoricát értek el, a tervezett 4370 kg-al szemben.

— Rekordtermés — mondja a mérnök.

— De lehetett volna jobb is. Csak az a

— Valamilyen hagymára panaszkodnak az emberek.

— Meghiszem azt. Valamennyien elégedetlenek vagyunk. Helvenőt hektáron termesztettünk hagymát. A hektáronkénti hozam 4000 kilóval volt nagyobb a tervezettnél. Tehetünk mi arról, hogy jobb volt a termés, mint az előző években? A gyümölcs- és zöldségértékesítő vállalat nem akarta átvenni a többletet.

— Végül is átvette?

— Át, de nem volt benne köszönet.

Képzeld el, mit csináltak. Ha valaki kivitte az állomásra a hagymát, a megbízott mindenfelé belekötött s visszaküldte. Átválogattuk, megint kivittük, újra visz-

Fokozzuk az őszi mélyszántás ütemét

Lassan, nagyon lassan halad az őszi ugarolás. A Megyei Mezőgazdasági Vezérigazgatóságnál összesített adatok szerint a mezőgazdasági termelősövetkezetekben ezt az igen fontos őszi teendőt alig hatvan százalékban végezték el. Míg tavaly őszi országos viszonylatban Arad megyét az első öt között kerestük és találtuk, most az utolsó öt között áll. Pedig nem panaszkodhatunk arra, hogy az időjárás lékezte a munkát. Tehát ilyen objektív ok nincs. A lassú tempó csak szubjektív okoknak tudható be. Úgy véljük, nem szükséges, hangsúlyozni azt, hogy milyen nagy jelentősége van ennek a mezőgazdasági munkának. Az idei terméseredmények bebizonyították. Mert a magas hektárhozámok, nemcsak az időnek tudható be, hanem elsősorban annak, hogy az idén tavasszal egyetlen hektár kukoricát sem vetettünk tavaszi szántásba.

Nehéz volt az idei ősz. Úgy látszik, ezt akarja pótolni december. Viszont nem mindenütt kapnak a kínáló alkalmat, nem igyekeznek a szántás ütemét fokozni. Terepjárás közben tapasztaltuk, hogy néhány termelősövetkezetben a mezőgazdaság-gépesítési vállalat alegységeinek minden napra biztosítanak munkát. Vegyünk csak egy példát. Fintinelen az őszi ugarolás felét sem végezték el. Mi az oka ennek a csigalassúságnak? Megpróbáltunk telefonon érdeklődni a fentemlített mgv-k igazgatóinál. Soborsinban sem az igazgatót, sem más vezetőket, szakembert nem találtunk. Mint ahogy a könyvelősegen elmondták, év végi leltárt készítenek. Nem mondjuk, ez is kell, de most ennél fontosabb az ugarolás. Ahelyett, hogy a munka jobb megszervezésével, az erőgépek jobb kihasználásával, az éjszakai műszak bevezetésével foglalkoznának, leltároznak. A szántás meg marad. Eddig alig 36 százalékkal végezték el Chisineu Crisben, 2492 hektárt szántottak fel az 5847 hektárból. Itt sem volt szerencsénk be-

szélni az igazgatóval, mert, mint ahogy mondták, már kora reggel terepre indult.

Miske szintén a kullogók közé tartozik. Bobean Mihai igazgató a következőképpen csoportosította a lemaradás okait: 1. Az erőgépek mintegy 50 százaléka a terményszállításához van beosztva. Ugyanis Vadászon még nagy mennyiségű kukorica és cukorrépa található a határban. 2. Kevés a szövetkezet szállítóeszköze, s e-

Helyzetjelentés

miatt lassan halad a szárszállítás, s nem tudnak munkafrontot biztosítani az erőgépeknek; 3. A lapos területen még mindig áll a víz. Például Zerinden.

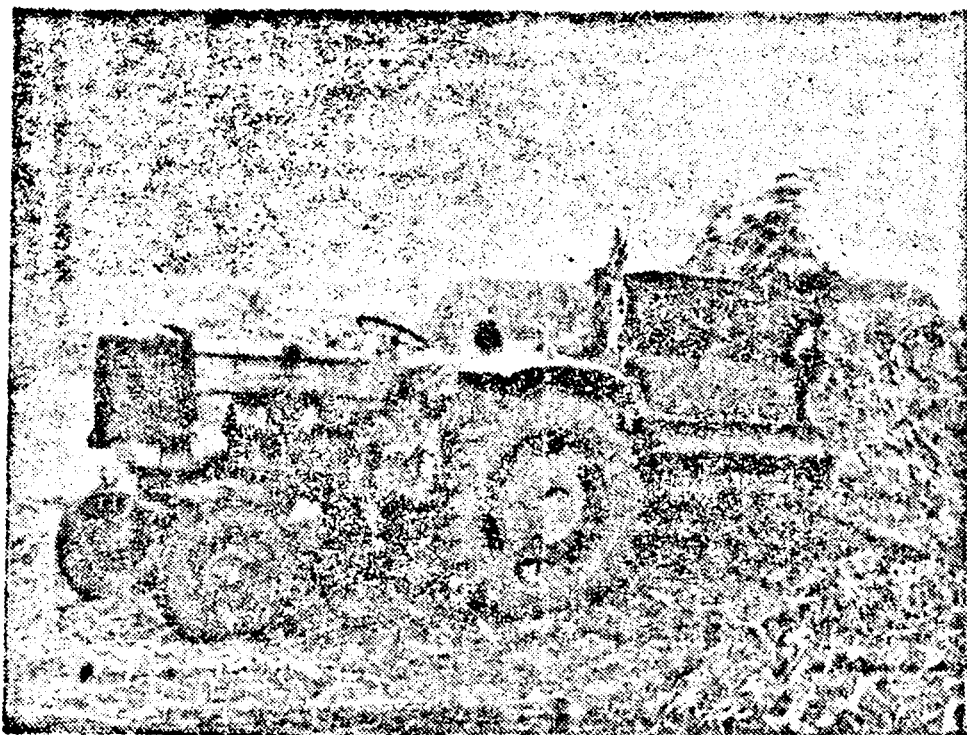
Az igaz, hogy kettőn áll a vásár. Nem okolható mindenben a gépesítési állomás. A szövetkezeteknek kell munkafrontot biztosítani a traktoroknak. De bizony sok helyen nem nagyon igyekeznek. Például Zimándújfalun határban még lábon áll a szár. Mikor szándékoznak levágni s a szállításra mikor kerül sor? Szállítás! A szövetkezetek ezalatt azt értik, hogy a szá-

rat az állattenyésztő farmra vigyék. Valójában így kellene. De mivel sürges az idő, kevés a szállítóeszköz, ezt nem tehetjük. De a földek végére, a dűlőutak széleire is ki lehet hordani. Így tettek Szentannán. Fintinelen nem, mert azt mondják, hogy sokba kerül a kévek kétszeri kézbevétele. De nem nyernénk-e azzal többet, hogy őszi szántásba kerülnek a tavaszi kultúrák?

Vessünk egy pillantást a megye térképére s nézzük meg mezőgazdaság-gépesítési vállalat szerint, hogy áll az ugarolás.

Ujrad	78%	Sikula	49%
Sinleant	65%	Csermő	41%
Kürtös	38%	Şiria	56%
Pécska	65%	Györök	44%
Nagytelek	57%	Ternova	51%
Fenlak	62%	Neudorf	44%
Vinga	58%	Soborsin	36%
Chisineu Cris	43%	Beliu	40%
Szentanna	69%	Sebes	58%
Socodor	63%	Curahonc	64%
Miske	36%		

A fentiekből kitűnik, hogy kilenc vállalat a tervezett terület felét sem szántotta fel. Még két hét és új évet írunk. Ha az idő megengedi, addig be kell fejezni a szántást. De ezt csak úgy valósíthatjuk meg, ha minden erőnkkel a munka jó megszervezésére törekszünk.



Készül az állatok téli eledelé.

1972 – az eredeti drámairodalom éve

Száz évvel ezelőtt, 1872. december 16-án született a nagybányai művésztelep megalapítója és szervezője, Réti István.

A művésztelep tagjai között ő volt az egyetlen tényleg nagybányai származású. Művészetkedvelő családból származott és már gyermekkorában hajlamot érzett a festészet iránt. Hetedik gimnazista korában hall először az új élő piktúráról, amikor Thorma János, a Hollósy iskola növendéke hazatér Münchenből és a művészetben végbemenő lorradalmi változásról mesél neki.

Érettiségi után beiratkozik a budapesti rajztanár-képzőbe, de az élettele'n gipszminták rajzolgatása nem köti le eléggé érdeklődését. Frissebb élőbb művészet után vándorol. Ezért 1891-ben beiratkozik a müncheni Hollósy iskolába, két év múlva pedig a modern művészet szülővárosába, Párizsba költözik.

Emlékezés Réti Istvánra

A francia főváros látkető művész-kulturális élete nagy hatást gyakorol a fiatal festőre. Itt felülrik benne a vágy, hogy olyan képet lessen, amelyen a közvetlen környezet hatása érződik. Így születik meg 1893-ban legelső olajfestménye, a BOHÉMEK KARACSONYA IDEGENBEN. A közvetlen élményt visszatükröző téma — amely eddig ismeretlen volt a budapesti közönség előtt — óriási sikert aratott. Ezzel a fiatal művész anyagi helyzete is megváltozik, és ez lehetővé teszi, hogy újabb külföldi tanulmányútra induljon Münchenbe. Majd onnan visszatérve — Thorma Jánossal együtt — a nagybányai művésztelep létrehozásán fáradozik. Az az elképzelésük, hogy a Hollósy iskola növendékei — közvetlen kapcsolatba kerülve a természettel — tanulmányozzák annak jelensegeit. Sok fáradozás után a némes terv valóra válik, és 1896 tavaszától Réti lett a telep szervezője, majd évek múlva, történelmének krónikása.

A nagybányai iskola már lemmállásának első évében gazdag kiállítással mutatkozik be a nagybányai és a pesti közönség előtt. Ezen a kiállításon Réti István a HAJNALI HANGULAT című képével szerepel. A kép alapja a szürkés homály, amelyből kidomborodnak az alakok. Ugyanebben a stílusban festette édesanyját és nagynénjét megörökítő INTERIEUR című művét is.

Az 1898-as kiállításon ÖNARCKÉP-cel nagy sikert aratott festőársai előtt. A következő évben a HONVÉD-TEMETÉS című kompozícióval vonja magára a közönség figyelmét.

Művészi fejlődésének további útján lemond a komorabb színekről, és ezeket világosabb, világosabb színek, hangulatosabb formák váltják föl. Az arcképekhez készített tanulmányain már ezek válnak uralkodóvá. Például az ÖREGASSZONYOK című munkáján mesztérien oldja meg a szobába beözönlő napfény kompozíciós szerepét. Az ÉDESANYÁM című művével a portréalkotások egyik legkiválóbbját valósította meg.

Művészi tevékenysége mellett Réti István pedagógus is volt, és határtalan lelkesedéssel nevelte a fiatal nemzedéket. Miután Hollósy Simon távozik Nagybányáról, Réti lesz a Nagybányai Szabad Felsőiskola egyik vezetője.

Gazdag művészi, pedagógiai és publicisztikai tevékenységének 1945-ben bekövetkezett halála vetett véget.

Élelműve örökéletű, tanítványai tovább hirdetik a művészetéről vallott elveit a természet, az élet, az ember ábrázolásáról.

SZABÓNÉ FERENCZ IRMA

ELŐADÁS CSIKY GERGELYRŐL

A Tóth Árpád irodalmi kör vendége pénteken délután 5 órakor, az újságíróklubban: CSERESNYÉS GYULA temesvári rendező, Csiky Gergelyről emlékezik meg

A román dramaturgia általában — de főként napjainkban — nagy közönségsikernek örvend, nemcsak Aradon, hanem az egész országban. Ezekben a napokban merleget készítettek az aradi színház fennállása óta eltelt 24 évről és megállapították, hogy 90 eredeti darabot adtak elő, amelyből 57 kortárs szerző műve. Gyakorlatilag drámairodalmunk minden jelentős darabját színpadra vittük. Mindezt nemcsak a színház érdeme, hanem elsősorban a közönségé, amely az eredeti drámát igényelte, bátorította, szerette és azt kívánta tőle, hogy egyre közelebb kerüljön mindennapjaink problémáihoz, vágyaihoz.

Az 1972-es év az eredeti drámairodalom éve. Ebben az esztendőben összesen 9 bemutató volt, s ebből 8 román klasszikus és kortárs színdarab. Emlékezzünk vissza Paul Everac: Öröktűzek és Egyszerű véletlen, Horia Lovinescu: Maria, a Kamasz, V. I. Popa: Tache, Janke és Cadir, Camil Petrescu: Velencei történet című színdarabjaira, vagy a nemrég előadott Három király Napkeletéről (B. P. Haşdeu), vagy Val, Săndulescu feldolgozásában a Zsákban a háztatón és az országos bemutatóként műsorra tűzött Constantin Parascchivescu A báró színművére. Ebben az évben mutatta be színházunk a legtöbb román darabot.

Ez a fellendülés egyrészt az RKP KB 1971. novemberi plenárisa útmutatásának — amelyek az eredeti drámairodalom szükségességét hangsúlyozták —, másrészt a közönség igényeinek tulajdonítható. Mert, el kell ismernünk, az 1972-es évben az aradi színházat nagyszámú közönség látogatta. Itt jegyezzük meg, hogy a kulturális tervünk teljesítésének perspektívái adottak. A több mint 7000 bérlettulajdonos mellett ezer és ezer néző volt jelen az előadásokon. A közönség soraiban végzett ankét alkalmával azt a választ kaptuk, hogy többségük továbbra is Caragiale, Alecsandri, Haşdeu, Mihail Sebastian, Tudor Muşatescu, valamint a kortárs drámaírók, Horia Lovinescu, Aurel Baranga, Paul Everac műveit szerelné színpadon látni.

Feltevődik a kérdés: mi a titka annak, hogy a román színdarab ekkora vonzást gyakorol a közönségre? Úgy vélem, elsősorban a néptömegek hatalmas kultúr-szomjáról van szó, amelyek a szellemi é-

let egyre több területén, s így a művészet terén is szeretnének ismereteket szerezni. Másodsorban, a román színház — így az aradi is — mindig arra törekedett (amint Alecsandri mondta), hogy a színház nevelje a közönség kulturális ízlését, és ismeretek birtokába jussan. A román színház legjobb alkotásai világos, a közönség számára érthető stílusban fejezték ki az eszméi mondanivalót és elkerülték a zavaros gondolatokat, az érthetlenséget, amely a nyugati drámairodalomban elég gyakori.

MÉRLEG

Ha az eredeti színdarabokról és azok sikeréről beszélünk, meg kell említenünk az 1972-es év színészi teljesítményeit is. Nem készíthetünk itt teljes merleget, de ki felejtetheti el Constantin Adamovici szereplését az Egyszerű véletlen és a Kamasz című darabokban, Vasile Varganici utánozhatatlan varázsát a Tache, Janke és Cadirban, vagy Iulian Copacea lelkes Avram Iancu alakítását a Iancu Halmágyon című darabban, Liviu Martinus nehéz szerepét a Velencei történetben, azután a nagy változatosságot igénylő női alakítások sorozatát, amelyeket Elena Drăgoi, Larisa Stase Muresan, Olimpia Didilescu, Gabi Dauru, Viorica Oancea valósított meg. Úgy vélem, hogy Dan Alecsandrescu (Öröktűzek), Gheorghe Mileteanu (Velencei történet), Victor Tudor Popa (Egyszerű véletlen), Iulian Copacea (Három király Napkeletéről) rendezése, valamint Györfly Éva, Sever Frenţiu, Paul Salzberger díszletei lényegesen hozzájárultak a színpadi teljesítményeink sikeréhez, a darabok mondanivalójának teljes mértékű érvényesítéséhez.

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy tökéletesen elégedettek lehetünk elért teljesítményeinkkel. Ellenkezőleg, tudjuk, hogy a színház lehetőségei ennél is nagyobbak, és minden szempontból többet nyújthatunk. Azt hiszem, nem gyümölcösztettük elegendő mértékben együttműködés lehetőségeinket az ország drámairodalmával. Még több, jelenkori problémákról szóló művet kaphattunk volna, amelyek a mai emberekről és a jelenkor kérdéseiről

szólnak. Még nagyon csekély számúak és nem elég hatásosak az ifjúság számára előadott színdarabok. A mai kor hőse, akit a párt nagy eszméi lelkesítenek, ma még gyakran hiányzik a színpadról. Igaz, hogy bemutatása elsősorban az íróktól függ. De azt sem tagadhatjuk le, hogy a színház nem buzdította eléggé a szerzőket, hogy a nép őszinte és meggyőző hősiességét ábrázolják szövegválogatásaikban. Szükségünk van a helyes viselkedés, a munka és az élet iránti kommunista magatartás, az állampolgári bátorság, a hazafias érzéstől fűtött öntudat példáira, amelyek lelkesítik a közönséget. Elsősorban a fiatalokat.

Tudjuk, hogy művészi szempontból magasabb színvonalú, eszmileg mozgósítóbb tartalmú előadásokat is megvalósíthattunk volna. Ehhez szükség van a színpadi kifejezési eszközök állandó tökéletesítésére, valamint a rendezés és a díszlettervezés erettségének fokozására.

Nem aknázunk még ki teljes mértékben a közönséggel való kapcsolat formáit sem. Találkozónk általában ünnepélyes jellegűek voltak, amelyeken megtisztelő szavak hangzottak el, de kevesebbet beszéltek a színház és a közönség kapcsolatának alapvető kérdéseiről.

Az 1973-as évben részben vagy egészben pótolni akarjuk a munkánkban még meglévő fogyatékosságokat. Minél lelkesebben akarunk eleget tenni a művészet képviselői azon feladatainak, melyeket pártunk kijelölt.

ENRIC ROŞCOVICI,
az Aradi Állami Színház irodalmi titkára

A címkés bőrönd

Jól szórakoztunk a temesváriak előadásán — a tapsból, az előadás utáni derűs arcokból is erre lehetett következtetni. Pedig D. Ugrumov vigjátéka, A címkés bőrönd nem tartozik a legkiválóbb darabok közé. Egy adott pillanatban, megvallom, az volt az érzésem, hogy ilyen mustakovok, ilyen fel-fogással ma már nincsenek, nem lehetnek, a szerző szelmalomharcot vív. De nem éppen így van. Elég, ha csak azokra a fiatal lányokra gondolunk, akiket elkábit a külföldi rendszámú autók csillogása, s akik pusztán ezért készek meggondolatlanul cselekedni. Rájuk például nagyon illik a mustakovi mentalitás: az a fellogás, hogy a külföldet jár, idegen nyelvet beszélő, címkés bőröndökkel ágaló ember az igazi ember, csak az ilyen lehet méltó arra, hogy egy aránylag magas állású tisztviselő családjába befogadják. Ez a mentalitás csak a múltból maradhatott itt, a drámaírónak kötelessége jellepni ellene a mai ifjúság érdekében. Ezért tartom időszerűnek a darab színpadra vitelét.

A címkés bőrönd gyengéit a rendező (Kóra Ilona), a díszlet- és jelmeztervező (Winterfeld Sándor) munkája és a színészek alakítása igyekezett — dicsegetniük legyen mondva: sikerrel — áthidalni. Kóra Ilona pergő ritmusa, egyenletesen jó előadást hozott színre, megcsillogtatta ahol lehetőség adódott rá, a vigjáték ereykeit. Jól ellátta a szereplők megválasztását, a funkcionális, egyszerű könnyen kezelhető díszletek (forgószínpad) mindenben kezére játszottak. A színészek helyenként legjobb alakításaira emlékeztető játékkal szórakoztattak. Külön kiemeltem a különben legnagyobb szerepekkel rendelkező négy „őreg”, Mester András, Kakassy Ágnes, Ferenczy Annamária és Rappert Károly teljesítményét. A Kakassy-Ferenczy kettősnek remek alakításával sikerült központi figurákká válnia. Kiss Erzsébet, Gócz Mihály — a két fiatal szerelmes, Koszta Gabriella (fiúszerepben), Bokor Ildikó, Gáspár Marietta, Rajhona Ádám, Makra Lajos, Puhale Ernő, Mátrai László a kisebb szerepekben járult hozzá a sikeres előadáshoz.

Mindent összevetve: egy közepes darab jó előadásán — neveltünk, jól szórakoztunk.

★
Holnap este, 6 órakor diákelőadás. Fiatalokról, talán elsősorban fiatalokhoz szól a darab. Érdemes megnézni felnőtteknek is!

J. GY.



Képtáron MESTER ANDRÁS, KISS ERZSÉBET és KAKASSY ÁGNES.
A címkés bőrönd előadásán.

„Minden kommunistának harcolnia kell a forradalmi szellem érvényesítéséért egész társadalmi életünkben, küzdenie kell a tehetetlenség, a rutin és a maradiság ellen...”

(A kommunista életmód és munka, a szocialista etika és méltányosság normáinak tervezetéből)

„A párttagoknak, az ifjúkommunistáknak harcolniuk kell azért, hogy a család egészséges keretet biztosítson a gyermekek szellemi neveléséhez...”

(A kommunista életmód és munka, a szocialista etika és méltányosság normáinak tervezetéből)

Munkásnyelven: a politikai vezető hivatásáról

— Feledjük el a régi sablonos kérdéseket, Tamša Andronic, feledjük el a senki-nem-használó, senki-nem-ártó rózsaszínű válaszokat; beszéljünk egyszerű nyelven, a munkások nyelvén a politikai vezető hivatásáról.

— Tehát tabuk nélkül...
— Kommunista módon.
— Örömmel egyezek bele ajánlatába.
— Ugorjunk fejest az életbe, a hétköznapiakban: vannak-e nehéz pillanatai a párttitkárnak, vagy foglalmazzunk pontosabban, szerényebben: Tamša Andronicnak?

— Így jobb a kérdés: személyhez szó-lóbb.

— Az emberhez: mondjuk, a mérnök-párttitkárhoz.

— Nem lényeges, hogy mérnök vagyok. Munkás is voltam, itt, a textilgyárban.

— Úgy érzem, mégis lényeges: például a kompetencia szempontjából.

— Ha már szóba került mérnökké-válto-som és a kompetencia, meg a hétköznapokban felmerülő nehéz pillanatok, talán elmondhatom vívódásaimat... küzdelmeim önmagammal; már túlestem rajta, de hónapokig kutattam magamban, mikor annak idején először megválasztottak, mit kell tennem, hogy közel kerüljek az emberekhez, hogy sajátjuknak tekintsenek, hogy hallgassanak szavamra.

Nem, nem mondta senki, mikor végig mentem a gyáron: te mérnök vagy, mi meg munkások vagyunk, de éreztem valahol, hogy nem mindenki fogad fenntartás nélkül... hogy... bizalmatlanság is van itt-ott a munkásszemekben. Mondottam az előbb, textilgyári szakiskolát végeztem, munkás voltam valaha, gép mellett dolgoztam, de valahogy úgy történt, az élet úgy hozta, hogy előttem minden párttitkár munkás volt, kétkezi dolgozó, szakmája, mesterisége szerint. És talán ma ezért kettős öröm, amikor látom, hogy eltűnt a fal, hogy nyitott szemekkel figyelnek rám, hallgatják szavaimat...

— Köszönöm a vallomást, az emberi vallomást, Tamša Andronic és kíváncsi vagyok, hogy minden nehéz pillanatot ugyanúgy sikerüljön leküzdenie, mint ezt, a legelsőt.

— Nehéz pillanatok... Hát lehet-e ember, élhet-e ember nehéz pillanatok nélkül? Én azt hiszem, csak a gyáva vagy a képmutató él könnyen a földön, a hétköznapi szigorúak és vannak percek, amikor nekünk is szigorúaknak kell lennünk, nemcsak önmagunkkal, de másokkal szemben is... Egyszer... egy kizárásügyben kellett döntenünk. Nagy felelősség valakit kizárni magunk közül, a pártból, de talán még nagyobb ott tartani a kommunis-ták között, ha nem érdemi meg a magas címet. Emlékszem, összehívtam a bürot, hosszú vita alakult ki — nehezen született határozat. Napokig ez az ember járt az eszemben, hazamentem, otthon, a családban, a gyermekeim között is csak rá gondoltam, fehér éjszakák következtek, nem tudtam aludni. Kizárjuk? Ne zárjuk ki? Van-e elég bizonyítékunk ellene? Elég-e a bizonyíték? Elég súlyos-e a tette ahhoz, hogy ilyen szigorúak legyünk vele, és miért tagad-nánk, talán a családjával szemben is. A döntésben úgy lehet, mindig van legalább egy szikrányi kockázat...

— Nem kérdezem, mi történt tovább... a Kommunista életmód és munka, a szocialista etika és méltányosság normáinak tervezete ezt úgy fogalmazza meg, hogy „Minden kommunistának harcolnia



kell a forradalmi szellem érvényesítéséért egész társadalmi életünkben...”

— Ismerem a dokumentumot, magam is küldött voltam az Országos Konferencián, akár folytathatom is az idézetet: „...küzdenie kell a tehetetlenség, a rutin és maradiság ellen, mindaz ellen, ami túlhaladott és fékezheti társadalmi előrehaladásunkat”.

— Tehetetlenség, rutin... mit értünk e szavakon?

— A pártmunkában?

— Általában a társadalmi életben.

— Például azt, hogy meg kell szabadulnunk attól, a még mindig fel-felbukkanó betegségtől, hogy beszélünk, beszélünk a beszéd kedvéért, a nélkül, hogy konkrétan intézkednénk, a nélkül, hogy határoznánk, cselekednénk.

— És még mitől, Tamša Andronic?

— És attól, hogy szubjektívan értékel-jünk embereket, szubjektívan mérjük fel helyzeteket, talán fel sem mérjük mennyi, de mennyi gondot, bajt, félreértést okoz az emberi szubjektívizmus.

— Tovább?

— Meg kell tanulnunk és meg kell tanítanunk arra is az embereket, hogy so-hase mondjanak nemet, amikor igent is mondhatnának; hogy ne mondjunk nemet addig, amíg nem gondolkodtunk, nem elemeztük magunkban a lehetőségeket.

— És a maradiság?

— Ha úgy tetszik, amit mondtam, maradiság is, de közelebb is kerülhetünk a szóhoz, például: bátrabban kell bevezet-nünk az újat az élet minden területén, bátrabban kell bevezetni mindazt, amit a továbbképző kurzusokon tanulunk, amiről olvasunk, amire a pártdokumentumok fel-hívják a figyelmünket, amiről tudjuk, hogy előre viszi, vagy előre viheti mun-kánkat.

— Beszélgetésünk rövid, a téma sokkal nagyobb annál, hogy néhány félóránnyi időben kimeríthetnénk. Egy példát azért szeretnék hallani, egy olyan új módszert, melyet bevezethetnénk.

— Többet mondhatnék, de maradjunk egyenél: AZ ESET TANULMÁNYOZÁSA véleményem szerint még nem eléggé hasznosított módszer, sokan idegenkednek tőle.

— Vagy talán nem is ismerik.

— Lehet, de én inkább azt hiszem, hogy a tehetetlenségi erő, a megszokás gátolja az új bevezetését. Így könnyebb, így látszatra, biztosabb.

— Talán meghív bennünket egy ESET-vitára.

— Örömmel, addig is köszönöm a kitű-nő kávét és a sajtóklubai őszinte beszélge-tést.

— Én is köszönöm, és legyen szíves, kérjen elnézést feleségétől, a kis Daniel-től és Cătălintól, amiért szombat este és elraboltam néhány órát családjától.

(Az oldalt KILIN SÁNDOR szerkesztette)

Lehetnék szomorú: pöttöm, alig em-bernyi emberke áll térdem előtt, pizsamában, kórházi ruhában, és nem fogja fel, miket beszél.

— Anyukád?
— Nincs nekem.
— És apukád?
— Apukám sincsen.
— Hát ki van neked, Gipsy?
— A kórház van nekem.
— A kórház az apukád?
— A kórház az apukám.
— A kórház az anyukád?
— A kórház az anyukám.
— És még ki Gipsy?
— És Doina-mama, — ugrik kis papu-csában a főasszisz-
tensnő ölébe, hogy
olyan melegen, o-
lyan igazán, olyan
ragaszkodással ö-
lelje át, ahogy csak
egy édesanyát le-
het átölelni.

Egyet, mert hisz Gipsynek sok-sok é-desanyja, sok-sok édesapja van, akit u-gyanígy szokott átölelni.

Lehetnék felháborodott is: micsoda édes-anya, micsoda édesapja az, aki beteg, ha-lállal küzdő gyermekét magára hagyja, eltűnik az adminisztráció útvesztőjében, hogy se ember, se közösség, se kar-hatalom ne akadjon nyomára? Megtörtén-het ilyesmi 1972-ben? Milyen büntetést adnék neki, ha erkölcsi kódexünk, jó ér-zésünk és emberi parancsaink szerint í-télnék neki?

Hathónapos volt a kis Graure gyerek, mikor szülei kezelésre vitték. Aztán el-tűntek. Két és fél év alatt senki sem kér-dezte: hogy van a kisfiú? Meggyő-gyult-e? Nincs-e szűksége egy darab ke-nyérre, ruháskára talóra? Anyai és apai szavakra?

És lehetnék szigorú, hogy itélkezze, dühös a legembertelenebb emberségre, kétkedő, ismeri orvosok szavában: hát igaz? nem hiszem; és ismét csak szomo-rú, ismét csak felháborodott, ismét csak szigorú, ismét csak kétkedő.

Nem vagyok egyik sem.
Csokoládét nyújtok Gipsy felé, ő szé-pen megköszöni és megenged, mosolya. Egy egészséges, életerős, szép, tiszta, jól nevelt, hosszúhajú gyermek ugrándo-zik előttem.

A kórház gyermeke, a kórház kedven-ce, kis papucsában éppen most ugrik e-gyet a szobába belépő bajszos orvos bácsi felé és pajkosan, tréllátkozva, te-ggezve megszólítja:

— Te miért jöttél most ide?

Dr. Stern Viorica orvosnő mondja:

— Amikor osztályomra került, egyike volt a sok beteg gyermeknek. Helyreál-lítottuk, megerősítettük, aztán, amikor rádőbentünk arra, hogy szülei a világ-ba dobták, magunknak fogadtuk.

— Igen, ő már a mi gyermekünk, — bólint dr. Sădeanu Ioan, az Aradi Gyer-mekórház igazgató főorvosa — ha már itt rekedt, kötelességünknek éreztük, hogy foglalkozzunk nevelésével.

Mindenkinek van mondanivalója a kór-ház gyermekéről.

— Szeretsz itt, Gipsy?
— Igen szeretek.
— És engem szerelsz-e?
Kabdótom övét piszkálja, úgy válaszol:
— Az újságlíró bácsit is szeretem.
— És még kit szeretsz?
— Lacl bácsit is, az orvos kisasszonyt is, meg Sanyikát is, meg mindenkit.
Gipsy ismét felkapaszkodik a főasz-szistensnő ölébe és hallgatja, mit be-szélnek róla a nagyok:

— Tudja, annyit a kedvesség a mi kis-fiunkban, hogy nélküle már el sem kép-zelnénk a hétköznapiakat. Jövök reggel a kórházba, már ismer a lépteimről. Pszt! — mondja a szobájában — Doina jön, ie-szettek csendben Az-
tán, amikor elhal-kulnak a lépteim, halkán kinyitja az ajtót, kikukucskál, majd szalad — anam, hogy megkeresse a papucsomat. Ugye

Így van kicsi Gipsy? — És a telefon... Csengetnek... Gyere Doina a telefonhoz, mondja, téged hívnak... Meg aztán, nagy liú már, igaz: segítsél! Megyek az osztályokra, injekciót adni. Ő üdítam, fog-ja a köpenyem sarkát, nem engedi el az istenért se. „Ne sírj, bízatlja a gyereke-
ket, nem lát, Doina-mama jó, Doina-ma-ma nem akarja, hogy fájjon neked”.

Stern doktor nő veszi át a szót:

— Vízlen persze ő is megköveteli a vizsgálatot. Levethőzik minden reggel a olyan akkurátus kopogtatást követel ma-gának, ahogy elő van írva.

Közben elfogyott a csokoládé, Gipsy csupa maszat, a mosdóhoz szalad, hogy megmosakodjék.

— Jössz velem sétálni, Gipsy? — kér-dezem tőle.

— Megyek — válaszolja nagy örömmel és ugrik is fel a mama től, hogy megfogja a kezem.

Gipsy az Aradi Gyermekórházban o-lyan közösségre akadt, mely egyelőre helyettesíteni tudja a szülőket. Mosolyt, kedvességet ölelést, ruhácskát, játéko-kat kap — otthon nyújtottak neki; sé-tálni viszik, szombatokonként, vasárnapon-ként kézenfogják és elviszik a családi tűzhelyek mellé; arról is gondoskodnak, hogy a téli ünnepekben a fenyőfa se hiá-nyozzon asztaláról. A kisfiú, ismétlem, egyelőre nem érez semmiben sem hiányt.

Nem is szívesen adnánk már gyer-mekórházba — mondják a kórházban. Úgy megszeretjük, hogy ha lehet, talán iskolás koráig vállaljuk a nevelését.

Szép emberi szavak.

Szép emberi gesztus a kórház orvosl és egészségügyi kara részéről.

A kérdés azért kérdés marad:

— Mi lesz Gipsyvel, ezzel az aranyos, jól nevelt, örökké mosolygó, leánytízúras, feketehajú kislánnyal, ha majd megérti, hogy mindenkinél csak egyetlen édes-anya és egyetlen édesapja lehet?

Mi lesz Gipsyvel, ha nem akadnak szá-mára olyan emberek akik helyettesíteni tudják számára a világ legdrágább kin-csét?

Beteg embereket loptak meg

Lehetséges lenne?

Meglophatja-e valaki a beteg embe-reket?

Úgy látszik, igen.

Az aradi TBC-kórház vezetőségének figyelmét a betegek már többször felhív-ták a koszt gyenge minőségére, meg-nyugtató választ azonban sohasem kap-tak.

November 23-án az Arad municípiumi milícia, a kórház kapujánál ellenő-rést végzett és a következőket állapí-totta meg:

Burcsek Maria (főszakács), Cristea Ecaterina, Oradan Maria, Pop Maria,

Moca Maria (szakácsnő, illetve takari-tóasszonyok) élelmiszert csempésztek ki a kórházból. Az említett öt alkalma-zattal 5,475 kg darálthúst, 2,950 kg marhahúst, 1,900 kg füstölt szalonnát, 1,450 kg cukrot, 0,250 kg teacsenáciát, 0,5 kg olajat, ezenkívül dzsemmet, to-jást, hagymát stb. találtak abból az élelmiszer-mennyiségből, melyet a kórház betegei számára utaltak ki.

Mit tegyünk mindehhez hozzá? Várjuk a szigorú intézkedéseket.

MERCEA IOAN, milicista alezredes levele nyomán

1972. december 14.,

Csütörtök

Napkelte 7.44, napnyugta 16.36 óra-
kor. Az évből eltelt 349 nap, hátra van
még 17.

- 1546-ban született Tycho Brache, dán csillagász
- 100 esztendeje született Iarlie Chendi, irodalomkritikus.
- 1895-ben született Paul Eluard, francia költő
- 1905-ben született Haia Lifšit, a munkásmozgalom hőse
- 1946-ban elhunyt Alexandru Brătescu-Voinești író

Hírtételek

DACIA: Volt egyszer egy rendőr (fr) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45). STU-
DIO: Az agy (fr) (10, 12, 14, 16, 18, 20).
MUREȘUL: A szerelemről (sz) (10, 12.30,
15, 17.30, 20). IFJUSÁGI: A cheyennek ő-
sze (am) (11, 14, 17, 20). PROGRESUL (Új-
arad): Vad tájak varázsa (NSZK) (15, 17).
Az utolsó ismert lakhely (fr) (19). SOLI-
DARILATEA (Gáj): Mert szeretik egymást
(r) (17, 19). CFR (Gădiște): Családi íszek
(fr) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Tiszta kézzel (r), INEU: Ha kedd,
akkor Belgium (am), CHIȘINEU CRIȘ: Az
arizonai farm (am), KURTOS: Dél csillaga.
(am), PANKOTA: Félix és Otília (r), SE-
RES: Az elveszett erdő (r), SZENTANNA:
Ovjátok az állatokat és a gyermekeket
(am), PECSKA: Robin Hood (o), SIRIA:
Mary Poppins (am), VINGA: Kalandok a
Fekete-tengeren (r), BUTTYIN: Mert sze-
retik egymást (r).

Színház

CSÜTÖRTÖKÖN, december 14-én este
fél 8 órakor: Baranul (Bemutató, A bérlet),

SZOMBATON, december 16-án este fél
8 órakor: Trei crai de la Răsărit (B bér-
let, Vagongyár),

VASARNAP, december 17-én délután
fél 4 órakor: Trei crai de la Răsărit (bér-
letszínlet), este fél 8 órakor: Act venetian
(bérletszínlet),

Színház

VASARNAP, december 17-én délelőtt fél
11 órakor: Crăiasa zăpezilor.

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus
zenekara vasárnap, december 17-én dél-
előtti 10 és este 8 órakor szimfonikus hang-
versenyt tart a Kultúrpalota nagytermében.
Vezényel Mircea Cristescu érdemes művész,
közreműködik Ilea Cătălin gordonkaművész.
MŰSORON: Fátol: Cariatide (bemutató
előadás), Saint-Saens: Gordonkaverseny és
C. Franck d-moll-szimfónia.
Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál.

Múzeum

A Kultúrpalotában lévő Arad Megyei
Múzeum naponta — hétfő kivételével — a
látogatók rendelkezésére áll, délelőtt 11
órától este 19 óráig. Megtekinthető az
1848–49-es forradalom múzeuma. Belépti-
díj: felnőtteknek 1 lej, tanulóknak, egye-
temistáknak, katonáknak 0,50 lej. Cim: E-
nescu tér 1. szám. Telefon 164-99.

Tájékoztató

Momentum

A gyermekekről szeret-
nők szólni, róluk, akik ve-
lünk, közöttünk élnek, lát-
szólag közömbösen, játé-
kaikkal elfoglalva, mintha
nem is törődne az azzal,
mi történik körülöttük. Pe-
dig figyelmüket semmi sem

kerül el. Kis agyukba vé-
sődik minden úgy, ahogy
alig egy méter magas-
gukból látják a világot.
Csak később derül ki: min-
dent megfigyeltek, még azt
is, ami mellett mi, fel-
nőttek, nemtörődőm mó-
don megyünk el.

Mert fül- és szemtanúink
a gyerekek, s ha nem vi-
gyázunk, hirtelen, váratta-
nul egyszerű szavakkal
mondanak ítéletet felet-
tünk.

DARÁZS JÓZSEF

Megjelent
a LUMEA 51. száma

Hírtételek

9.00 Telex, 9.05 Románia a nagyvilágban.
9.35 Egy élet egy eszméért: Constantin
Leviditi (ismétlés), 10.00 Orosz nyelv-
tanfolyam (32. lecke), 10.30 Kis ezermes-
terek, 10.50 Teleobjektív (ismétlés), 11.10 Valaki
ott fenn szeret engem (ismétlés), 13.05 Híra-
dó, 13.20 Az Apollo—17 asztronautái a Hol-
don, 14.00 Labdarúgás: a Steagul roșu —
Steaua mérkőzés közvetítése Brassóból,
16.00—17.00 Tévéiskola, 17.30 Magyar
nyelvű adás: Hétről hétre. A tartalomról
az ötéves terv határidő előtti teljesítése ér-
dekében. Majtényi Erik jegyzete. Tokos
Zoltán gitározik; bemutatja László
Ferenc, Iskola és család. A becsületesség
— a szocialista etika egyik követelménye.
Osztyálovski óra a marosvásárhelyi Bo-
lyai Liceumban, 18.30 Autósoknak, 18.50 A
TV kolozsvári irodalmi műsora, 19.20 1001
este, 19.30 Híradó, 20.00 Szilágy megye
címere, 20.20 Hazafias dalok, 20.40 Kala-
dok a kőkorszakban, 21.30 Fiatalok ön-
magukról, 22.15 A hét előadóművész:
Florica Ungur, 22.30 Kosárlabda: Steaua —
Racing Ford Anvers visszavágó a Kupa-
győztesek Kupája keretében.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ je-
lenti: ma, december 14-én az évszakhoz
képest szép, meleg idő. Mérsékelt,
majd kissé megélénkült délekeleti, dé-
li szél. A hőmérséklet nem változik
lényegesen. Várható legalacsonyabb
éjszakai hőmérséklet 2 és 5, a legma-
gasabb nappali hőmérséklet pedig
6 és 12 fok között. Reggel helyi köd-
képződés.

Holnap zárul a bélyegkiállítás

— A zsűri rangsorolása —

A filatelisták mozgalma 50 éves múlt-
ra tekinthet vissza Aradon. Nem véletlen te-
hát, hogy a bélyeggyűjtők is kivesszük ré-
szüket a Köztársaság 25. évfordulója tisz-
teletére rendezett ünnepség-sorozatból, a
Köszöntünk Köztársaság elnevezésű, nagy
sikert elért kiállítással.

Holnap, december 15-én zárul a kiállít-
ás és a szakemberekből álló zsűri már
megfejtette a pontozást, meghatározta a
győztesek sorrendjét. (A díjak kiosztására
a kiállítás bezárása után kerül sor.) Első
díjat (ezüstérmét jelképező diplomát) hat
bélyeggyűjtő nyert, másodikát (ezüstözött
bronzérmét jelképező diplomát) 12 kiállító,
harmadik díjat pedig (bronzérmét jelképe-
ző diplomát) további nyolc bélyeggyűjtő-
nek ítélték oda. De a többi hét kiállító is
kap részvételi oklevelet.

A bíráló bizottság három fő szempontot

vett figyelembe a pontozás alkalmával, és-
pedig: a bélyegek, postai dokumentumok
illeszkedése a kiállítás témájához; a be-
mutatás minősége; a pannók szövegének
illeszkedése a bemutatott bélyegek téma-
köréhez. A maximálisan elérhető pontszám
100 volt. Ezt egyetlen versenyző sem ösz-
szesítette, így hat első díjat határoztak
meg, ötön 90—90 pontot értek el, a ható-
dik pedig 85-öt. A tizenkét második díjas
egyenkénti pontszáma 80 volt.

Erdemes néhány szót szólni az elsődija-
sokról és kiállított gyűjteményeikről. 90
pontot szerzett: Cserni Rozália Román tes-
tészeti című gyűjteményével, Marghescu Mi-
hai Turisztikai központok hazánkban című
Carte-maxima (maximafilia) gyűjteményé-
vel, Stoica Maria pionír Köztársaság — drá-
ga haza elnevezésű bélyeggyűjteményével,
Stoica Helga A Köztársaság eszméjének

Szerkesztette
SZABÓ JÁNOS

ITTHON

Az Arad Megyei Egészségügyi Igazgató-
ságon havonta bővített munkaülésen vitat-
ják meg a 26 szakirányítót — akik a
megye egy-egy körzetében kifejtett egé-
szségi tevékenységet koordinálják — kö-
zösen a legidősebb problémákat.

A december havi munkaülést tegnap tar-
tották. Ezúttal három kérdés került meg-
vitatásra: Az Arad megyében működő kli-
nikai laboratóriumok tevékenysége; Az A-
rad megyei egészségügyi-járványmegelőző
laboratóriumok tevékenysége, valamint Az
orvosi-egészségügyi berendezések kihaszná-
lása és karbantartása.

A felvetett problémákkal kapcsolatban
igen értékes javaslatok és észrevételek
hangzottak el, melyek hozzájárulnak az
említett egészségügyi egységek tevékeny-
ségének javulásához.

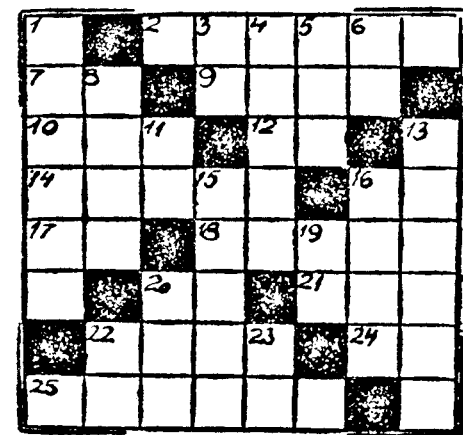
Öt perc kikapcsolódás

Mihail Sebastian Vakációsi (Jocul de a
vacanța) című színdarabja főszereplőinek
nevét találjuk a vízszintes 2, 25, 18 és a
függőleges 1 és 16 szám alatt.

VÍZSZINTES: 7. Orosz Péter, 9. Épület-
részt. 10. Dudva. 12. Ráló, de hangtalanul
14. Anyja ... kérezték a kisgyereket (ék-
hiba). 16. JÜ. 17. Kettő, római számmal. 20.
Etel páros betűi. 21. Fiatal. 22. Fénykép.
24. A vízszintes 22. mássalhangzó.

FÜGGŐLEGES: 3. Morse-jel. 4. Vissza: ma-
dár. 5. Épület kerülete. 6. Lapu közepe. 8.
Férfi név becézve. 11. Kiejtett mássalhang-
zó. 13. Nyáron sok fogy belőle. 15. Tenger.
19. Mutatószó. 20. Lakoma. 22. Fél foto. 23.
Fém.

BEKÜLDENDŐ: vízszintes 2, 25, 18 és
függőleges 1, 16.



HELYES MEGFEJTÉS (DECEMBER 8):
nyerere, a bongo, karnix, bombardon, zink,
oboa.

harcosai nevű kollekciójával, Záray Ödön
A Románia Szocialista Köztársaság műkin-
cséit bemutató gyűjteményével. Elsődíjas
lett még (85 ponttal) ifj. Iovanov Iuliu, aki
a Hazánkban rendezett sportesemények al-
kalmával megjelent bélyegekből mutatott
be gazdag összeállítást. A második díjasok
közül ki kell emelnünk a fiatal Telecan
Mircea gyűjteményét (80 pontot szerzett):
bélyegeket, borítékokat, képes- és levelező-
lapokat állított ki melyek román sportolók
eredeti autogrammjait viselik.

Itt mondjuk el, hogy a jelképes érmek
(diplomák) kiosztása mellett különböző in-
tézmenyek — utólagos döntés alapján —
hat bélyeggyűjtőnek, serlegeket adnak
majd át.

Sikerrel zárul tehát a mindenképp hasz-
nos gyűjtőszemle hódolójának kiállítá-
sa. Jó propaganda volt ez a mozgalom szá-
mára, s biztos hozzájárul majd a bélyeg-
gyűjtők táborának növekedéséhez.

(—6—9)

Közeledik az év vége; előfizetett már 1973-ra a Vörös Lobogóra?

Naponta

Telexjelentések a legfontosabb
bel- és külpolitikai eseményekről.
— Tájékoztató, keresztretjvény.
— Sport.

Hetente

Ember és közösség
— Erkölcsi probléma felvető
— Portrék a ma emberéről.
— A miliciáról jelentik.

■ Jogi-, nevelési-, orvosi tanács-
adó.

■ Irodalom — művészet.
■ Magazin — tudományos oldal.
■ Lányoknak, asszonyoknak.
■ Együtt az olvasóval.

Hamarosan megkezdjük

A MAK SÖTÉT KARRIERJE

című sorozatunk közlését
a kábítószerekről, az ellenük fo-
lvó küzdelemről.

A román személygépkocsi a hírnév szárnyán

(Folytatás az I. oldalról)

De milyen szerepe volt Romániának az autógyártás fejlesztésében? Ő adta a világnak Dumitru Văsescu, a személygépkocsi, a rugózás és a gumitömlős kerék előfutárát, Gogu Constantinescut, a szonikus injektálással működő motor, valamint automata tengelykapcsoló feltalálóját, Henri Coandă, a mai aerodinamikus személygépkocsi első megtervezőjét, Aurel Persut, aki megtervezte az aerodinamikus vonalon belül elhelyezett kerekű karosszériát és a hátsó meghajtást, Radu Manicadit, az első kisautó tervezőjét, Marin Butculescut, a hátsó kettős kerekek, a távvezérlésű fényszórók, a belső légfűtés feltalálóját. Ezzel hazánk megtisztult helyet foglalt el a világtechnika egyik jelentős ágában.

A román autóipar 1954-ben indult meg Brassóban az első SR 101 tehergépkocsi gyártásával, s azóta rohamosan fejlődve bevonta tevékenységébe a legkülönbözőbb szektorokat. A jelenleg gyártott Carpati, Bucegi és Roman Diesel tulajdonképpen már nemcsak a brassói üzem terméke, hanem több mint 60 vállalaté, amelyek az ország egész területén kooperációs alapon állítják elő az autók ezernyi alkatrészeit és géprészeit.

Autógyárainkban a termelés automata gépsorokon és szerelőszalagokon folyik. A brassói teherautógyár e téren példaképe a korszerű technikának. A gépek, aggregátok, eljárások és technológiák jelentős része számos nemzetközi kiállításon és vásáron díjazott román találmány. Az üzemmel együtt fejlődött és korszerűsödött a termelés. Kiszámították, hogy 1970-ben 12,6 nap alatt állították elő az egész 1954. évi termelés volumenét. Jelenleg az automata és gépesített szállítószalagokról ötpercenként kikerül egy tehergépkocsi. Az üzem termelőkapacitása azonban tovább növekszik, s az ötéves terv végén hét nap alatt valósítják meg majd az 1954. évi termelést. A brassói üzemben mintegy 60 típusú tehergépkocsit állítanak elő 200 változatban, köztük 13 alaptípusát a Roman

Diesel gépkocsiknak. A termelés jelentős részét több mint 20 országba exportáljuk.

A bucuresti-i Autobuzul üzemben is a program- és televíziós vezérlésű elektronikus gépek, az óriásprések, az automata hegesztő- és festőberendezések lenyűgöző látványa fogad. Az üzem termékeinek 75 százalékát több európai, ázsiai, afrikai és dél-amerikai országba exportálják. Legtöbbször a Német DK-ba szállít, itt ma már 10 000 TV-védjegyű román gépjármű közlekedik.

Cimpulungon egy másik üzem hirdeti népiünk találmányát. Itt születnek óramű pontossággal a híres ARO-gépkocsik. A teljes egészében román konstrukciójú robusztus terepjárókat a világ több mint 50 országába exportáljuk. Az első IMS 1957-ben készült el és több millió kilométernyi út után talán még most is közlekedne, ha nem helyezték volna talapzatra, mint múzeumi tárgyat. Az első példány elkészítése után a fejlesztés még nehezebb, de gyümölcsöző szakasza következett: az egyre sokasodó rendelés nyomán a gyártmányok 95 százaléka exportra készült.

1968-ban a román gépjárműipar újabb lépést tett előre: megkezdődött a Dacia személygépkocsi gyártása. A jelenlegi Dacia-típus modern üzemben, egyre nagyobb mértékben román alkatrészekkel készül.

De mit tartogat gépjárműiparunk számára a jövő? Elsősorban a termelés számottevő növekedését. Az ötéves terv végén évente 38 000 személygépkocsi, 55 000 tehergépkocsi, billenő tehergépkocsi és vontató készül. Ugyanakkor kibővül a gyártmányválaszték: a nagy tonnasúlyú Roman Diesel tehergépkocsikkal, nagy befogadóképességű autóbusszokkal, többféle ARO és Dacia gépkocsival.

A hazai gépkocsiipar technológiai eljárásainak és gyártmányainak szüntelen tökéletesítése nem egyszerű kíváncsi, hanem munkamódszer, mintegy megtestesítő a munkások, mérnökök, technikusok, kutatók és tervezők nagy jövő előtt álló törekvéseit.

TELEX

Csütörtök, 1972. december 14. — VOROS LOBAGO 7

Az asztronauták folytatják a kutatómunkát

Eugene Cernan és Harrison Schmitt űrhajósok szerdán 1 óra 28 perckor (bucuresti-i idő) megkezdték második holdvándorlásukat. A két űrhajós a holdautó segítségével 6,4 kilométerre távolodott el a leszállás helyétől. Az útvonalon Cernan és Schmitt többször megállt, hogy talajmintát vegyen és helyenként kisebb mennyiségű robbanóanyagot helyezzen el a holdküldetés befejezése utáni felrobbantás céljából. Houstonban remélik, hogy a gyűjtött kőzetek kora meghaladja a 4,5 milliárd évet, és ez a Hold tanulmányozása szempontjából rendkívül jelentős felfedezéseket tesz lehetővé.

Csaknem 7 és fél órással „kirándulás” után, amely során 19,6 kilométert tett meg, Cernan és Schmitt befejezte második sétáját a Holdon. Az űrhajósok visszatértek a Challenger modulba, s a nyomáskiegyenlítés után — az oxigén nyomásának növekedése miatt kisebb ütemben — következett be, de gyorsan kijavították — 13 óra 18 perckor (bucuresti-i idő) megkezdtek 8 órás pihenésüket.

Nem sokkal ezután, 16 óra 17 perckor (bucuresti-i idő) a houstoni központ felébresztelte Ronald Evans, az America vezérkabin pilótáját, hogy folytassa tudományos kutatóprogramját. Ebben a pillanatban az Apollo-17 űrhajó vezérkabinja 34. holdkörüli fordulatát tette meg 96 kilométeres és 185 kilométeres paraméterű elliptikus pályáján.

A holdmodul belsejében lévő normális nyomás helyreállítása által okozott késést (egyesek szerint a nyomás megváltozását a modulban elhelyezett túlforró holdkőzetminták okozhatták) megfelelően beakikulták, s az űrhajósokat 20 óra 32 perckor ébresztették fel.

A csaknem másfél órás késéssel okozott programmódosítás fennáll a harmadik holdkirándulás megkezdésének időpontjára vonatkozólag is. Ezt csütörtökre, 0 óra 33 percre (bucuresti-i idő) jelentették be. A Hold kutatására szánt időszakot azonban mégsem csökkentik, s a programban foglalt időtartalmak lehetővé teszik, hogy a Challenger modul az előírt időben, vagyis bucuresti-i idő szerint pénteken 0 óra 56 perckor szálljon fel a Holdra.

Egy Houstonban rendezett sajtókonferencián Peter Frank, az ellenőrző csoport vezetője kijelentette, hogy a Shorty kráterben gyűjtött kőzetminták szokatlan jellege által kiváltott nagy érdeklődés folytán az Apollo-program felelősei azzal a gondolatlallal foglalkoznak, hogy a harmadik holdkirándulás keretében az űrhajósok térjenek vissza ismét arra a helyre. Ugyanakkor jelentős felfedezéseket várnak a Van Serg kráterrel kapcsolatosan, ahová az utolsó kirándulás alkalmával ellátogatnak.

INNEN — ONNAN

És mégis mozog a Föld...

Mindenki számára ismert Galileo Galileinek, a nagy olasz tudósak az esete, aki élete utolsó pillanatában is azt állította, hogy mozog a Föld. Természetesen ezért nem kerülhette el az inkvizíció bosszúját. A minap egy kardinális a Paese Sera című lapnak adott interjújában rámutatott, hogy a Vatikán különbizottságot alakított a Galilei-ügy felülvizsgálására, mert ma már kétségtelen, hogy mozog a Föld. Valóban jobb később, mint soha rájönni erre.

Parancsnokok dilemmája

A Bunte Illustrierte című folyóirat beszámol Roger Hammer norvég állampolgár esetéről. Hammer néhány évvel ezelőtt japán lányt vett feleségül, s Japánban telepedett le. Minthogy azonban norvég állampolgárságát megtartotta, katonai szolgálatra visszahívták hazájába. Mint minden katonának, neki is joga van szabadsághoz, s szabadságát családja körében kell eltöltenie. Feletlesei azonban nagy dilemmában vannak: egy japáni repülőn nagyon sokba kerül (az utazási költséget a hadsereg viseli), más közlekedési eszközzel viszont a szabadság ideje még az utazásra sem elegendő.

„Eredeti” reklám

Eredeti ötlete támadt egy clevelandi nagy ruhaáruháznak áru reklámozására. A bejáratnál a következő szöveg olvasható: Ha kerületünk tolvajai levelet küldtek, térjen be üzletünkbe, tetőtől-talpig felöltöztetjük!

Új-Zéland a választások után

(Neue Zürcher Zeitung)

A megfigyelők és a közvéleménykutató intézetek szoros eredményt jósoltak az Új-Zélandi Nemzeti Párt és a Laburista Párt választási küzdelmében. A fölünyes laburista győzelem tehát meglepetésként hatott.

A választási kampány idején tartott gyűlések fő témái a regionális és a gazdasági kérdések voltak. A csaknem 3 millió lakosú Új-Zéland két nagy szigletnek, az Északi-szigetnek és a Déli-szigetnek a gazdasági fejlettsége nagyon eltérő. A 3 millió lakosból több mint 600 000 Aucklandban, az Északi-sziget északi részén él, s ezen a szigeten van az összlakosság egyharmada. A Déli-sziget, amelyet hó borított hegyei és kristályvízű tavai miatt a Csendes-óceán Svájcának neveznek. Állandó munkaerőhiánnyal küzd, a lakosság, az ipar az Északi-szigetre vándorol. A Laburista Párt éppen ezért választási programjában a Déli-sziget ipari fejlesztését ígérte meg. A választók, főleg a fiatalok ugyanis úgy találták, hogy az utóbbi 12 évben a hatóságok semmit sem tettek a gazdasági és társadalmi helyzet javításáért, hagyták az eseményeket maguktól kibontakozni, nem léptek közbe. A megfigyelők mégis úgy vélik, hogy a laburisták fölünyes győzelme nem a Nemzeti Párt csökkenő népszerűségének, hanem inkább az első ízben választó fiatalok szavazatának köszönhető. Egyébként mindkét párt jelöltjei közt is sok volt a fiatal. A parlamentbe tehát több fiatal képviselő került be, s ezeknek ugyan nincs kellő politikai tapasztalata, de tettvégya annál nagyobb. A választások után alakult laburista kormány regionálisabb jellegű külpolitikát kíván folytatni, mint elődje. Nagy-Britannia hagyományos befolyása, amely az utóbbi években főleg a fiatalok körében amúgy is gyengült, tovább fog csökkenni. A gazdaság fejlesztése érdekében, főleg külkereskedelmi téren új elhelyezési piacok felkutatására törekcszenek a hatalomra került laburisták.

Ülést tartott az egyes nagynemzetgyűlési képviselők választására alakított Központi Választási Bizottság

1972. december 13-án ülést tartott az egyes nagynemzetgyűlési képviselők választására alakított Központi Választási Bizottság, és megállapította a nagynemzetgyűlési és néptanács képviselők megválasztásáról szóló 28/1966. számú törvénynek megfelelően fogantatandó intézkedéseket azzal kapcsolatban, hogy 1973. február 4-én képviselőket választanak a megüresedett helyekre a következő vá-

lasztókerületekben: a Maros megyei 2. számú Marosvásárhely-északi; a Krassó-Szörény megyei 4. számú Karánsebes; a Szatmár megyei 4. számú Kolcs; a Buzău megyei 11. számú Nehoiu; a Bucuresti municípium 7. kerületi 22. számú Giulești; a Bucuresti municípium 1. kerületi 31. számú Ana Ipătescu és a Bucuresti municípium 2. kerületi 34. számú Ștefan cel Mare.

Mélyül a SEATO válsága

dó érdekkülönbségek miatt a szervezetben belül már a megalkulás pillanatában olyan ellentétek jelentek meg, amelyeket az idő nem enyhíthetett, hanem ellenkezőleg, csak súlyosbíthatott, minthogy az elmúlt évtizedben a világ az enyhülésnek, a nemzeti érdekek előtérbe kerülésének jegyében fejlődött.

A térség országait ugyanakkor meggon-dolkoztatott a csendes-óceáni övezetben végbement nagy visszhangú események is. A SEATO-n belül jelentkezett centrifugális irányzatok változatos katalizátora volt az USA vietnami háborúja, jobban mondva az, hogy az USA nem tudta rákényszeríteni akarátát a vietnami népre. Ausztrália, Új-Zéland, a Fülöp-szigetek, Thaiföld, az amerikaiak nyomására csapatokat küldött Vietnámba a 17. szélességi foktól délre, de ezt a váltakozást hamar megérezte a költségvetés, amelynek megterhelése ellen a lakosság mind gyakrabban tiltakozott. Ebben az összefüggésben elokvens Ausztráliának a napokban bejelentett határozata, hogy felszámolja dél-vietnami katonai jelenlétét és hazarendeli a még ott lévő hozzávetőleg 150 katonai tanácsost (a Vietnámba küldött ausztráliai harci alakulatokat,

mintegy 9000 katonát, 1971 novemberében vonták ki). Norman Kirk, az új-zélandi miniszterelnök szintén most jelentette be, hogy december 25-ig kivonják a Dél-Vietnámban állomásozó új-zélandi katonai kiegészítőket.

A válságot csak súlyosbítja az a tény, hogy a SEATO leghíbb hívei megpróbálnak eltávolodni a szövetségtől.

A paktum támogatói megpróbálják menteni a helyzetet, s megújodási tervvel kecsegtetik támogatóikat. A reformálók azonban nagy óvatossággal kell hogy cselekedjenek, mert bármilyen túlzás újabb és súlyosabb nézeteltérésekhez vezethet. Figyelemre méltó a szervezet tiltkarsága szövívőjének nyilatkozata, amely szerint a SEATO anakroniztikussá vált, s ha át akarja vészteni a válságot, új jelleggel kell hogy öltözzön, elsősorban kulturális és gazdasági tevékenységeket kell folytasson.

Végül is meggyőző, hogy bármilyen próbálkozás a SEATO felélesztésére, ismételtelen leleplezi a paktum menthetetlen válságát, amely a mai világ agressziós katonai tömbjeinek összeegyeztethetetlen politikájából fakad.

SABINA BONDOR

E
N
SZ

A nemzetközi biztonság szilárdítása a kétoldalú, regionális és sokoldalú kapcsolatok bővítésétől függ

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

Az ENSZ-közügyülés politikai és biztonsági bizottságában kedden befejezték a napirendi kérdések vitáját és elfogadták a 48 állam, köztük Románia határozati javaslatát a nemzetközi biztonság megszilárdítására vonatkozó nyilatkozat valóra váltásáról.

A határozat meglepő eredménnyel állapítja meg, hogy az államok közötti kétoldalú, regionális és sokoldalú kapcsolatok biztató javulása hozzá fog járulni a nemzetközi biztonság megszilárdításához, de ugyanakkor mélyszögös aggodalmat fejez ki azzal kapcsolatban, hogy a világ különböző öve-

zeteiben tovább tartanak a fegyveres konfliktusok, és más veszélyes helyzetek állnak fenn, amelyek sürgős intézkedéseket követelnek a nemzetközi közösség részéről a világbiztonság megszilárdítása érdekében.

A dokumentum elismeri, hogy a nemzetközi biztonsággal, a teszereléssel és a fejlesztéssel — beleértve a kollektív gazdasági biztonságot is — szorosan összefüggő kérdések egybehangolt felvetése lehetővé tenné azoknak a területeknek pontosabb megállapítását, amelyeken haladást lehetne elérni.

A határozat újból ünnepélyesen hangsúlyozza a nemzetközi biztonság megszilárdít-

tásáról szóló nyilatkozat elvét és előírásait, és megismétli annak felhívását az összes államokhoz, hogy késedelem nélkül váltsák valóra a nyilatkozat összes előírásait.

Ugyanakkor kifejezésre juttatja azt a reményt, hogy a kétoldalú, regionális és sokoldalú kapcsolatokban mutatkozó kedvező törekvések, beleértve a békeövezetek létesítését és a regionális együttműködéseket is, továbbra is érvényesülnek, sőt fokozódnak, megkönnyítve ezáltal a nemzetközi biztonság megszilárdítását, az Alapokmány céljainak és törekvéseinek megvalósulását.

A dokumentum felhívja az összes államokat, tegyenek intézkedéseket a békét és a nemzetközi biztonságot veszélyeztető fegyveres konfliktusok kiküszöbölésére, a kolonializmus, a fajtildőzés és az idegen uralom megszüntetésére a világ különböző övezeteiben. Ugyanakkor ismét hangsúlyozza, hogy mindenféle presszió, amely akadályozza az egyes államokat természetli erőforrásaik feletti szuverén jogaik szabad gyakorlásában, nyíltan sérti a népek önrendelkezésére és a be nem avatkozásra vonatkozó elveket, s adott pillanatban veszélyeztetheti a békét és a nemzetközi biztonságot.

A határozat befejező része hangsúlyozza, hogy a biztonság erősítésével összefüggő kérdések — köztük a leszerelés, a béke, az ENSZ szerepe — egybehangolt felvetése határozottan növelné a világsszervezet diplomáciai és politikai hatékonyságát, beleértve a közgyűlést is, s megkönnyítené a nemzetközi biztonság megszilárdítására irányuló kezdeményezéseket. Ugyanakkor felkéri az ENSZ főtitkárát, állítson össze jelentést a nyilatkozat előírásainak valóra váltásáról, és terjessze a közgyűlés következő üléséig.

A politikai és biztonsági bizottság a határozati javaslatot 94 szavazattal 2 ellenében (Portugália és a Dél-afrikai Köztársaság) és 12 tartózkodás mellett fogadta el.

Helsinki

Jugoszláv programtervezetet vitattak meg

Szerdán az összeurópai biztonsági és együttműködési konferencián előkészítő többoldalú tanácskozás résztvevői a munkálatok menetéről szóló jugoszláv programtervezetet vitatták meg. A tervezet főként a leendő konferencia témakörét és megszervezési módját öleli fel.

Rendezvények Köztársaságunk kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

VARSO

Román filmnapokat rendeztek Varsóban, a Skarpa filmszínházban díszbemutatót vetítettek az Elveszett erdő című román filmet. Jelen volt egy román filmesküldöttség is, élén Andrei Blaier rendezővel. Részt vettek a lengyel filmterjesztő központ, a külügyminisztérium képviselői, sajtótudósítók, népes közönség, valamint a diplomáciai testület több tagja. Ott volt Mihai Marin, hazánk varsói nagykövete.

A filmet továbbá bemutatják Ciechanowban, Katowicében és Czeszochowában.

TIRANA

A tiranai Kultúrpalotában díszelőadást tartott a Doina Gorjului népi együttes. Ott volt Thoma Deliana, az AMP KB Politbójának póttagja oktatás- és művelődésügyi miniszter, Resi Malile helyettes külügyminiszter, több más hivatalos személy, a kulturális és művészeti élet sok képviselője, népes közönség.

A díszelőadáson részt vett Ion Stoian, hazánk nagykövete is.

Az együttes műsora nagy sikert aratott.

BONN

Román estet rendezett Kölnben a szocialista országokkal való gazdasági kapcsolatokat ápoló nyugatnémet bizottság. A román nagykövetség közreműködésével szervezett esten jelen volt több ipari és kereskedelmi cég képviselője, számos nyugatnémet bank képviselője. Az összejövetel ismét kidomborította a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit.

HELSINKI

Meenlinnaban a Finnország-Románia Baráti Társaság és a városi hatóságok közreműködésével București — Románia fővárosa címmel fényképkiallítás nyílt.

A megnyitó ünnepségen Leo Kohtala polgármester méltatta a román-finn kapcsolatokat fejlődését. Ott volt Vilho Siivola, a Finnország-Románia Baráti Társaság elnöke és a román nagykövetség több tagja.

Le Duc Tho és H. Kissinger újabb bizalmas megbeszélése

December 13-án Le Duc Tho, a párizsi Vietnam-konferencián részt vevő VDK-küldöttség vezetőjének különátanácsosa újabb bizalmas megbeszélést folytatott Henry Kissingerrel, az USA elnökének nemzetbiztonsági különátanácsosával.

A Telex rovatot és a VIII. oldalt

TÓTH SÁNDOR szerkesztette

Megalapítják az ENSZ Egyetemet

Az ENSZ-közügyülés 101 szavazattal 7 ellenében és 4 tartózkodással határozatot fogadott el egy nemzetközi egyetemnek, az Egyesült Nemzetek Egyetemének megalapításáról.

A határozat szerint az egyetem státusa nem olyan lesz, mint a kormányközi szervezeteké. Az egyetemet akadémiai intézetek rendszere alkotja majd, s e rendszert egy központi szerv irányítja. Feladata a gazdasági fejlődés és a népjólét problémáinak kutatása. A költségeket az államok önkéntes hozzájárulásából fedezik. Az egyetem programjainak kidolgozásában szorosan együttműködik az UNESCO-val és az Egyesült Nemzetek Nevelési és Kutatási Intézetével (UNITAR).

Romániát beválasztották az ENSZ Iparfejlesztési Tanácsába

Az ENSZ-közügyülés 1973. január 1-i hatállyal három évi időtartamra beválasztotta Romániát, a szervezet további 13 tagállamát és Németország Szövetségi Köztársaságát az Egyesült Nemzetek Iparfejlesztési Tanácsába (UNIDO).

Az UNIDO Tanácsát, amely 45 államból áll, időnként részben felújítják. A Tanács feladata nemzetközi iparfejlesztési kooperációs programok kidolgozása.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Vietnam DK Külügyminisztériumának szóvivője tiltakozó nyilatkozatot tett közvé az amerikai repülőgépek, köztük B-52-es repülőgépek december 11-i Quang Binh, Thanh Hoa, Nghe An tartományi és Vinh Long övezeti bombázásaival kapcsolatban. A nyilatkozat követeli az amerikai kormánytól, hogy azonnal vessen véget a bombázásoknak, a kikötők blokádjának, s minden más olyan akciónak, amely sérti Vietnam DK szuverenitását és biztonságát.

A VNA hírgyűjtemény jelenti, hogy a VDK légvédelmi erők lelőttek egy A-7 típusú amerikai repülőgépet, s ezzel a VDK légitereiben lelőtt amerikai gépek száma 4075-re emelkedett.

Zulfikar Ali Bhutto, Pakisztán Iszlám Köztársaság elnöke fogadta a Rawalpindiben tartózkodó Sarin Chhakot, a Kambodzsai Királyi Nemzeti Egységkormány külügyminiszterét, aki átnyújtotta neki Norodom Sziannuk kambodzsai államfő üzenetét.

Chhak külügyminiszter kollégájával, Iftikhar Ali pakisztáni külügyminiszterrel is tárgyalt — közli az Új Kína hírgyűjtemény.

Az Associated Press jelentése szerint az indiai Külügyminisztérium szóvivője bejelentette, hogy szerdán az indiai és a pakisztáni csapatok megkezdtek a kivonulást

azokból az övezetekből, amelyeket a két fél haderői a múlt évi fegyveres konfliktus folyamán elfoglaltak.

A csapatok kivonására a simlai egyezmény alapján került sor, miután a felek a múlt héten, négyhónapi tárgyalás után megegyeztek a Dzsammu és Kasmir állam-beli végleges ellenőrző vonal megvonásában.

Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár javaslatára a Biztonsági Tanács kedden jóváhagyta a Cipruson állomásozó ENSZ-csapatok mandátumának 6 hónappal való, vagyis 1973. június 15-ig való meghosszabbítását.

Edward Heath, Nagy-Britannia miniszterelnöke fogadta a londoni látogatáson lévő Mialko Todorovicsot, Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Gyűlésének elnökét. A felek a kétoldalú együttműködésről és közös érdekű nemzetközi kérdésekről tárgyaltak.

M. Todorovics tanácskozott Harold Wilson laburista pártvezérrel is a jugoszláv-angol együttműködés egyes vonatkozásairól.

Párizs közelében, a Saint-Ouen-i Sportpalotában szerda reggel megnyílt a Francia Kommunista Párt XX. országos kongresszusa. A munkálatokon körülbelül 1300 küldött — munkás, mezőgazdasági dolgozó, értelmiség, diák — és számos meghívott vesz részt. Jelen vannak egyes testvéri kommunista és munkáspártok küldöttségei.

A Román Kommunista Párt küldöttségét Virgil Trofin elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja vezeti.

A délelőtti folyamán a résztvevők meghallgatták az FKP Központi Bizottságának jelentését, amelyet Georges Marchais elvtárs, a Francia Kommunista Párt helyettes főtitkára terjesztett elő.

Szerdán megtartotta alakuló ülését a 7. nyugatnémet parlament. A képviselők nagy szavazatbővítéssel Annemarie Rengert, a Szocialdemokrata Párt parlamenti képviselőjét választották meg a Bundestag elnökévé. A november 19-i általános választások nyomán a jelenlegi törvényhozási ciklusra a szocialdemokraták a legerősebb parlamenti frakció.

A parlament legközelebb december 14.

én ül össze, hogy megválassza a szövetségi kancellárt. Mint ismeretes, az SZDP és az LDP parlamenti frakciójának elnöke kedden hivatalosan indítványozta Willy Brandt újrávalását.

1973. február 7-re Tokióba összehívták a Japán Szocialista Párt kongresszusát. A határozatot a párt Központi Végrehajtó Bizottságának azon az ülésén hozták, amelyen megvizsgálták a vasárnapi parlamenti választások eredményeit, és kijelölték a soron lévő munkaprogramot. A parlamenti választások alkalmával a JSZP 87-ről 118-ra növelte képviselőházi mandátumainak számát.

Budapesten folytatott megbeszélések után parafálták Románia Szocialista Köztársaság és a Magyar Népköztársaság új konzuli egyezményét.

Panmunzszonban ismét találkozott a koreai fegyverszüneti bizottság két titkára. A Koreai NDK képviselője tiltakozott amiatt, hogy az amerikai haderők továbbra is csapatokat, katonai járműveket, és automata fegyvereket küldenek a demilitarizált övezetbe. Felhívta az amerikai katonai hatóságokat, azonnal szüntessék meg ezeket az akciókat.